

YFIRLIT YFIR FÖNGUN Á ÞORSKI

Valdimar Ingi Gunnarsson
Hafrannsóknastofnunin

EFNISYFIRLIT

- ◉ Krókaveiðar
- ◉ Netgildirur (leiðigildra)
- ◉ Agngildirur
- ◉ Dragnót
- ◉ Botnvarpa
- ◉ Nót
- ◉ Lagnet

ALMENNT - ÁRANGUR VIÐ FÖNGUN

- ◉ Til að ná árangri þarf að „drepa“ í sér veiðimanninn og rækta eldismanninn
 - Þetta hefur fáum tekist, menn fastir í gamla farinu
- ◉ Margir hafa reynt
 - Um 60% báta sem hafa reynt föngun á þorski hafa aðeins verið að í eitt ár.
 - Tæp 60% báta sem stunduðu föngun á tímabilinu 2003 til 2007 voru með minna en 10 tonna afla.
- ◉ Fáir hafa náð árangri
 - Aðeins einn bátur er með meira en 100 tonna árlega föngun af þorski, en það er Aldan ÍS 47.
 - 10 bátar hafa stundað föngun á þorsk í 3 ár eða lengur.

AF HVERJU NÆST EKKI BETRI ÁRANGUR?

- ◉ Bátar eru ekki nægilega vel búnir til föngunar á þorski
 - Athyglisvert er að tveir best búnu bátarnir eru ekki í eigu handhafa þorskeldiskvóta, þ.e.a.s. Halldór Sigurðsson ÍS og Aldan ÍS
 - Svarið er oft að til að hægt sé að fjárfesta í betri bátum og búnaði þarf að framlengja úthlutun á þorskeldiskvóta

AF HVERJU NÆST EKKI BETRI ÁRANGUR?

- ◉ Áframeldi hefur framan að verið verið aðalatriðið en föngun aukaatriði.
 - Þorskeldiskvóti var notaður til að þróa sjókvíaeldi - föngunin átti ekki að vera neitt vandamál
 - Verkefnisstjóri þorskeldiskvótaverkefnisins fór ekki að sinna föngun fyrr en á árunum 2007 og þá einkum árið 2008 - of seint!

KRÓKAVEIÐAR

- ◉ Árangur
 - Margir hafa reynt en fáir náð árangri
 - Aðeins 2 bátar (Gyða BA og Kolbeinn Hugi ÞH) hafa náð þeim árangri að fanga meira en 50 tonn á ári (báðir þessir aðilar eru gamlir sjómenn sem höfðu lítinn eða engan kvóta)
 - Lúkas ÍS hefur náð því að fanga meira en 20 tonn á mánuði (í eigu Álfsfells)
- ◉ Kostir
 - Hægt að nota hefðbundna handfæra- og línubáta án breytinga.
 - Mörg hundruð bátar ættu því að geta stundað föngun á þorski með lítilli viðbótarfjárfestingu
 - Lítil fjárfesting í körum, sjódælu og súrefni

KRÓKAVEIÐAR

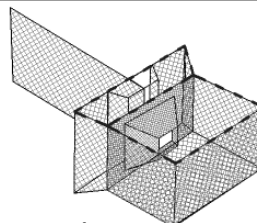
◉ Ókostir

- Afkastalítill veiðafæri og sennilega almennt erfitt að ná góðri afkomu af þessum veiðum (?)

◉ Viðfangsefni

- Fá fleiri aðila sem hafa lítinn eða engan kvóta til að fanga þorsk (sennilega eingöngu þeir sem sjá sér hag í að stunda þessar veiðar??).
- Uppfræða nýja aðila og láta vanan mann fara með þeim fyrstu sjóferðirnar

LEIÐIGILDRA

◉ Árangur

- Góður árangur við föngun á hrygningarfiski í Grundafirði og Stöðvarfirði

◉ Kostir

- Kostnaður við föngun getur verið mjög lítill
- Fer vel með fiskinn og afföll lítill

◉ Ókostir

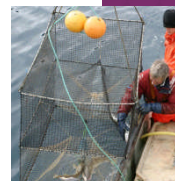
- Þunglamalegt veiðafæri sem eingöngu hentar á skjólgóðum svæðum inn í fjörðum
- Hentar á fáum svæðum þar sem eru árvissar göngur

◉ Viðfangsefni

- Breyta gildru og gera hana auðveldari í meðhöndlun

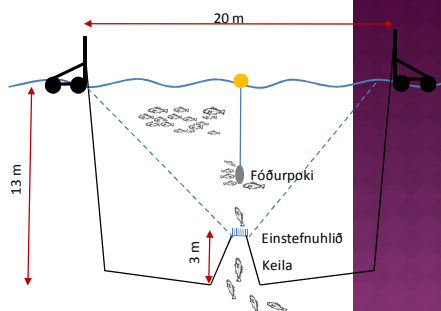
AGNGILDRUR - KASSAGILDRA

- ◉ Árangur
 - Hafa verið reyndar af nokkrum fyrirtækjum með misjöfnum árangri, menn gefast fljótt upp
 - Nokkrar útfærslur, m.a. heimasníðaðar
- ◉ Kostir
 - Henta vel til að fanga þorsk og afföll lítil
 - Geta hentað til að leita af svæðum fyrir leiðigildrur
- ◉ Ókostir
 - Afköst lítil (lítið notað við hefðbundnar veiðar)
- ◉ Viðfangsefni
 - Reyna til hlítar hvort þetta veiðafæri henti til föngunar á þorski á Íslandi - tímasóun?
 - Af hverju gengur betur hjá Normönnum að fanga í agngildrur?

SJÓKVÍAGILDRA

- ◉ Árangur
 - Þrjú fyrirtæki hafa reynt en árangur takmarkaður
- ◉ Kostir
 - Fer vel með fiskinn og afföll engin
- ◉ Ókostir
 - Ekki hefur tekist að sýna fram á að virkni veiðafærisins sé nægilega mikið
 - Virka sennilega best á litlu dýpi
- ◉ Viðfangsefni
 - Fullreyna hvort veiðafærið henti til föngunar á þorski eða er það bara tímasóun??

ELDISGILDRA

Árangur

- Ný íslensk hönnun (Vopnfiskur ehf.) mikið af tæknivandamálum,
- Lítil föngun

Kostir

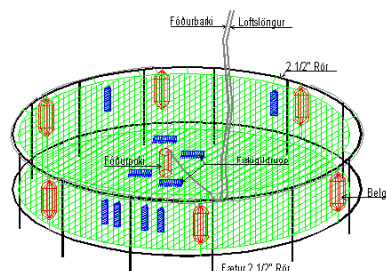
- Fiskurinn fangaður og alinn í sömu eldiseiningu (kostur ef fiskstærð er jöfn)
- Er niður við botn þar sem fiskinn er aðallega að finna

Ókostir

- Hentar illa ef fiskstærð er ójöfn
- Fiskur vill sleppa úr um „einstefnuhlið“

Viðfangsefni

- Hanna gildru betur, nýta þekkta tækni úr sjókvíaelði

DRAGNÓT

Árangur

- Margir hafa reynt en fáir náð árangri
- Höfum náð góðum árangri við föngun á litlu dýpi, s.s. Aldan ÍS í Aðalvík
- Þróaðar hefur verið aðferð við að losa beint í söfnunarkví

Kostur

- Afkastamikið veiðafæri þar sem hægt er að ná miklu magni á stuttum tíma
- Hægt hefur verið að ná góðri lifun við föngun á litlu dýpi

DRAGNÓT

◉ Ókostir

- Föngunarkostnaður hefur almennt verið hár (?)
- Bátar almennt of illa útbúnir til að geta stundað dragnótarveiðar að fullum krafti

◉ Viðfangsefni

- Þróa föngun á þorski á meira dýpi
- Sækja á opnari svæði þar sem fisk er að finna
- Útbúa bátana betur, sérstaklega auka flutningsgetu

BOTNVARPA (RÆKJUVARPA)

◉ Árangur

- Nokkrir bátar hafa náð athyglisverðum árangri í Ísafjarðardjúpi, s.s. Valur ÍS og Halldór Sig. ÍS
- Þróað föngun á **130 metra dýpi** og jafnframt náð athyglisverðum árangri m.t.t. lifunar meira að segja á sumrin

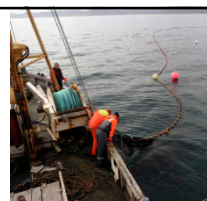
◉ Kostir

- Þægileg veiðafæri og auðvelt að hafa tvo sjómenn á bát

BOTNVARPA (RÆKJUVARPA)

- ◉ Ókostir
 - Ekki hægt að taka mikið magn af fiski, a.m.k. á miklu dýpi
- ◉ Viðfangsefni
 - Af hverju fanga ekki þorsk til áframeldis á fleiri svæðum en í Ísafarardjúpi/Aðalvík ?
 - Auka afköst við losun úr poka s.s. með að dæla fiski

ÞORSKANÓT

- ◉ Árangur
 - Hefur verið reynt hjá einu fyrirtæki, gáfust um við fyrsta kast
- ◉ Kostir
 - Afkastamikið veiðafæri
- ◉ Ókostir
 - Hætta á miklum afföllum þegar mikið magn er tekið af miklu dýpi (eflaust hægt að draga úr þeim með að laða fiskinn upp í yfirborð með fóðrun)
- ◉ Viðfangsefni
 - Norðmenn eru að þróa föngun á þorski með nót - Af hverju ekki líka við???

LAGNET

◉ Árangur

- Lítið verið reynt hér á landi, en árangur athyglisverður

◉ Kostir

- Hægt að ná góðum árangri ef fiskstærð er jöfn og fiskur festir sig í neti í munnviki

◉ Ókostir

- Vandmeðfarið og net mega ekki vera lengi í sjó ef tryggja á góða lifun

◉ Viðfangsefni

- Hentar eflaust á sumum svæðum, en í flestum tilvikum henta væntanlega önnur veiðafæri betur

SAMANTEKT - ÁRANGUR VIÐ FÖNGUN

	Afköst	Lifun	Árangur
Krókaveiðar			?
Leiðigildra			
Agngildirur			
Dragnót			
Botnvarpa			
Nót		?	
Lagnet		?	